DOMSTOLENS DOM
AF 13. DECEMBER 1972[1]

Pieter Marsman
mod. M. Rosskamp
(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Arbeitsgericht Rheine)

Sag 44/72

Sammendrag

Fri bevægelighed for personer — arbejdstagere — beskæftigelses- og arbejdsvilkår — national lovgivning — særlig social beskyttelse — forbud mod forskelsbehandling
(EØF-traktatens artikel 48, Rådets forordning nr. 1612/68, artikel 7)

Det forbud mod forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelses- og arbejdsvilkår, der knæsættes i traktatens artikel 48 og i artikel 7 i Rådets forordning nr. 1612/68, omfatter også den særlige beskyttelse, navnlig mod afskedigelse, som i en medlemsstats lovgivning ud fra sociale hensyn måtte være tillagt særlige grupper af arbejdstagere.

I sag 44/72

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 er indgivet til Domstolen af Arbeitsgericht Rheine for i en sag, der verserer for nævnte ret mellem

PIETER MARSMAN, Deuringerstraat 161, Hengelo, Nederlandene,

sagsøger i hovedsagen,

og

M. ROSSKAMP, 4432 Gronau, Beckerhookstrasse 84, Forbundsrepublikken Tyskland,

sagsøgt i hovedsagen,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 48 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab og af artikel 7 i Rådets for-

1 — Processprog: Tysk.

ordning nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467; org.ref. JO L 257 af 19. 10. 1968, s. 2),

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Monaco, afdelingsformand P. Pescatore, dommerne A. M. Donner, A. Trabucchi, J. Mertens de Wilmars (refererende),

generaladvokat: K. Roemer
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Præmisser

1. Ved kendelse af 15. maj 1972, indgået til Domstolens justitskontor den 10. juli 1972, har Arbeitsgericht Rheine i medfør af artikel 177 i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab forelagt et spørgsmål vedrørende fortolkningen af nævnte traktats artikel 48 og af artikel 7 i Rådets forordning nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467; org.ref. J.O. L 257 af 19. 10. 1968);

2. ifølge traktatens artikel 48 indebærer arbejdskraftens frie bevægelighed afskaffelse af enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår;

   ifølge artikel 7 i forordning nr. 1612/68 kan en arbejdstager, der er statsborger i en medlemsstat, ikke på grund af sin nationalitet behandles anderledes på de øvrige medlemsstaters område end indenlandske arbejdstagere med hensyn til beskæftigelses- og arbejdsvilkår, navnlig for så vidt angår aflønning, afskedigelse og, i tilfælde af arbejdsløshed, genoptagelse af beskæftigelse i faget eller genansættelse, idet han tværtimod dér skal nyde samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere (artikel 7, stk. 2).

3. Det fremgår af sagsakterne, at tvisten i hovedsagen angår spørgsmålet, om en arbejdstager med nederlandsk statsborgerskab, som var ansat i en tysk virksomhed og i Forbundsrepublikken Tyskland kom ud for en arbejdsulykke, der medførte nedsættelse af arbejdsdygtigheden med mere end 50 %, dér er omfattet af den særlige beskyttelse mod afskedigelse, som er indført ved § 14 i lov af 16. juni 1953 om svært handicappede, når han opfylder betingelserne for at være omfattet af den nævnte beskyttelse, bortset fra at han ikke har bopæl i Forbundsrepublikken Tyskland, hvilken sidste betingelse kun kræves opfyldt af udenlandske arbejdstagere og ikke af arbejdstagere med tysk statsborgerskab;

   den nationale rets spørgsmål går således ud på, om det forbud mod forskelsbehandling, som er knæsat i traktatens artikel 48 og i artikel 7 i forordning nr. 1612/68, også omfatter den særlige beskyttelse mod afskedigelse, som en medlemsstats lovgivning, kun ud fra særlige hensyn af social karakter, tillægger visse bestemte grupper af arbejdstagere.

4. Med henblik på at sikre arbejdskraftens frie bevægelighed, der er væsentlig for fællesmarkedet, foreskriver traktatens artikel 48 afskaffelse af enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling mellem arbejdstagere for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår;

   der er i denne bestemmelse ikke indlagt andre forbehold end dem, som udtømmende er angivet i stykke 3 og angår den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed;

   Fællesskabets socialret hviler på grundsætningen om, at enhver medlemsstats retsorden skal sikre de på statens område beskæftigede statsborgere fra andre medlemsstater alle de fordele, som den indrømmer egne statsborgere;

   heraf følger, at det i artikel 48 knæsatte forbud mod forskelsbehandling også omfatter den særlige beskyttelse, som i en medlemsstats lovgivning ud fra sociale hensyn måtte være tillagt særlige grupper af arbejdstagere.

5. Artikel 7 i forordning nr. 1612/68, der udtrykkeligt nævner afskedigelse blandt de arbejdsvilkår, med hensyn til hvilke der skal være ligestilling mellem de øvrige medlemsstaters arbejdstagere og de indenlandske arbejdstagere, sikrer kun den korrekte gennemførelse af artikel 48;

   heraf følger, at denne bestemmelse også tager sigte på de særlige betingelser, navnlig vedrørende afskedigelse, som visse grupper af indenlandske arbejdstagere måtte være omfattet af i en medlemsstat.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af Arbeitsgericht Rheine ved kendelse af 15. maj 1972, for ret:

Det forbud mod forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelses- og arbejdsvilkår, der knæsættes i traktatens artikel 48 og i artikel 7 i Rådets forordning nr. 1612/68, omfatter også den særlige beskyttelse, navnlig mod afskedigelse, som i en medlemsstats lovgivning ud fra sociale hensyn måtte være tillagt særlige grupper af arbejdstagere.

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. december 1972.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT KARL ROEMER FREMSAT DEN 28. NOVEMBER 1972

Høje Ret.

Sagsøgeren i den nationale sag, som har ført til den præjudicielle forelæggelse, der skal behandles i dag, er nederlænder og har bopæl i Nederlandene. Han var beskæftiget ca. 20 km fra sin bopæl som metalarbejder hos sagsøgte i hovedsagen, firma M. Rosskamp, der udøver sin virksomhed i Forbundsrepublikken Tyskland, og måtte derfor anses for grænsearbejder i henhold til Fællesskabets socialret. Den 26. februar blev han udsat for en arbejdsulykke, der nedsatte hans arbejdsdygtighed med 60 %. Fra den 25. oktober 1971 har han af denne grund oppebåret en ulykkesforsikringsrente fra den tyske lovpligtige ulykkesforsikring. Ved skrivelse af 19. november 1971 opsagde firma Rosskamp arbejdsforholdet med virkning fra 3. december 1971 under henvisning til, at det på grund af vigtige terminskontrakter var tvunget til at finde en afløser for Marsman.

Herom anlagde Marsman sag ved den kompetente tyske arbejdsret. Han lod ved en skrivelse gennem sin fagforening forstå, at det var hans opfattelse, at han var omfattet af den særlige opsigelsesbeskyttelse i den tyske Schwerbeschädigtengesetz af 16. juni 1953, dvs. at han i medfør af denne lovs § 14 kun kunne afskediges med samtykke fra hovedsocialkontoret. Da et sådant samtykke ikke forelå, var opsigelsen efter hans mening uden retsvirkning. — Herimod påberåbte sagsøgte sig, i overensstemmelse med en skrivelse fra Arbeitsamt Coesfeld af 10. september 1972, § 1 i den nævnte Schwerbeschädigtengesetz, hvorefter ikketyskere, selv om de har opnået status som svætrt handicappede efter en arbejdsulykke og krav på en ydelse fra den lovpligtige ulykkesforsikring, ikke er omfattet af de særlige opsigelsesregler, når de — som det forholder sig i sagsøgerens tilfælde — ikke er bosat på forbundsområdet eller i Vestberlin.